

Những Đại Học Giáo Hoàng ở Rôma **Pontifical universities in Rome** **Pontifica universitates in Roma**

Có vài khoản Giáo Luật qui định về Đại Học Công Giáo:

Điều 815: Vì nhiệm vụ công bố chân lý mạc khải, Giáo Hội có quyền có các đại học hay các phân khoa của Giáo Hội, hầu đào sâu các môn học thánh hay các môn liên hệ với thánh khoa, và để huấn luyện các sinh viên về các môn ấy theo phương pháp khoa học.

Điều 816: (1) Các đại học và các phân khoa của Giáo Hội chỉ có thể được thiết lập bởi chính Tòa Thánh hay được sự phê chuẩn của Tòa Thánh. Việc điều hành tối cao của các cơ sở ấy cũng thuộc thẩm quyền của Tòa Thánh.

(2) Mỗi đại học và phân khoa của Giáo Hội phải có quy chế và chương trình học được Tòa Thánh phê chuẩn.

Điều 817: Không một đại học hay phân khoa nào, nếu không được Tòa Thánh thiết lập hoặc phê chuẩn, có quyền cấp những bằng có giá trị giáo luật trong Giáo Hội.

Chúng ta không thấy tên gọi “Đại Học Giáo Hoàng” trong những điều khoản trên. Như vậy phải hiểu là bảy Đại Học Giáo Hoàng hiện đang hoạt động ở Rôma, trước nhất phải nằm trong qui chế của Đại học Công Giáo mà Giáo luật gọi là “universitates ecclesiasticae” hay “Ecclesiastical universities”. Những đại học này phải do Toà Thánh thiết lập, phải hoạt động dưới sự chỉ đạo của Toà Thánh và phải dạy những môn khoa học thánh như: Thần học, triết học, kinh thánh, phụng vụ, bí tích, giáo luật.....và tất cả văn bằng phải được Toà Thánh chuẩn nhận.

Có hàng mấy chục Đại Học của Giáo Hội Công Giáo trên thế giới nằm trong quy chế của Toà Thánh này. Riêng bảy Đại Học Công Giáo ở tại Rôma được gọi tên Đại Học Giáo Hoàng (pontifical universities) vì hoàn toàn do Toà Thánh điều hành về cơ sở, phân khoa và cả nhân sự. Thí dụ Đại Học Urbano VIII, đại học dành riêng cho linh mục tu sĩ đến từ các nước truyền giáo như Việt Nam hay các nước Phi Châu. Sinh viên đại đa số có học bổng do Bộ Truyền Giáo đài thọ. Đa số linh mục, tu sĩ Việt Nam sang Rôma học ở Đại Học Urbano VIII này.

Cách chung chúng ta thường dùng một tên gọi là “Đại Học Công Giáo!” (Catholic university) để gọi những “Ecclesiastical University” và “Catholic University” Tuy nhiên Giáo Luật phân biệt Ecclesiastical universities là những Đại Học của Giáo Hội Công Giáo do Toà Thánh thiết lập để dạy những khoa học thánh hay những khoa học chuyên môn của Giáo Hội như thần học, phụng vụ, giáo luật... còn Catholic University có thể thành lập do Giáo Quyền địa phương, nhưng không chuyên dạy chỉ những môn học thánh mà có nhiều môn học khác như các Đại Học dân sự ở ngoài. Catholic University thường chỉ thoả đáp hai vấn đề chính yếu này: hệ thống giáo dục theo giáo lý và luân lý Công Giáo; Viện trưởng, khoa trưởng và giáo sư thường phải là người Công Giáo tốt.

Thế nào là theo hệ thống giáo dục giáo lý hay luân lý Công Giáo? Xin trả lời ngắn gọn: Trong nhà vệ sinh không được phép quảng cáo hay bán những dụ cụ ngừa thai như bao cao su....Trong các phòng lớp phải có ảnh chuộc tội....Phải có linh mục tuyên úy và có thánh lễ cho trường, cho lớp.... Giáo viên dạy ở trường Công Giáo không thể là người đồng tính luyện ái được.....

Bảy Đại Học Giáo Hoàng ở Roma

1/ Đại học Giáo Hoàng Antoniô - Pontifical University Antonianum

Đại học Giáo Hoàng của Thánh Anthony. Đại Học Giáo Hoàng này được xây dựng từ năm 1890 được đặt tên Antonianum để tỏ lòng ngưỡng mộ thành Antôn Padua ở Roma. Đại học được đặt dưới sự điều hành của linh mục và tu sĩ dòng Phanxicô. Nhìn bên ngoài, Đại Học không có gì lớn lao, tuy nhiên có đầy đủ các phân khoa thần học, triết học, khoa học Kinh Thánh và giáo luật...và cũng được trang bị đầy đủ những phương tiện của một đại học giáo hoàng. Điểm nổi bật của Antonianum là soeur Mary Melone S.F.A. người phụ nữ đầu tiên được toà thánh bổ nhiệm làm viện trưởng viện Đại Học Antonianum ngày 7.3.2014

2/ Đại Học Giáo Hoàng Gregoriô - The Pontifical Gregorian University – Tiếng ý: Pontificia Università Gregoriana.

Đại học Grêgôriô vừa cổ kính, vừa nổi tiếng nhất ở Roma. Đại Học được chính Thánh Ignatio, Đấng sáng lập dòng Tên thiết lập từ năm 1551. Lúc đầu chỉ là trường dạy về học thuyết Kitô giáo, sau thành Collegio Romano và sau có tên gọi hiện tại Grêgôriô, do Đức Giáo Hoàng Grêgôriô VIII đặt cho.

Grêgôriô có nhiều phân khoa nhất trong các Đại Học Giáo Hoàng ở Roma. Đặc biệt có những phân khoa chuyên đào tạo chủng sinh và tu sĩ, cũng như những khoa về truyền giáo và tu đức.... Grêgôriô cũng là đại học có nhiều sinh viên nhất, trung bình từ 1500 cho đến 1800 sinh viên cho các phân khoa.

3/ Đại Học Giáo Hoàng Latêranô - The Pontifical Lateran University

Đại học Giáo Hoàng Latêranô được toà thánh thiết lập từ năm 1773. Gọi là Đại Học Giáo Hoàng Latêranô vì nằm trong vòng thành của Đại Vương Cung thánh đường Gioan Latêranô. Trong lãnh thổ thuộc tông toà này có Đại Vương Cung Thánh Đường Latêranô, có toà hồng Y Giám Quản, có Giáo Phủ của Giáo Phận Rôma, có Chung Viện Rôma và Đại Học Latêranô. Người ta cũng gọi đại học này là Đại học của Giáo Hoàng, vì trực thuộc Giám Mục Rôma, tức Đức Giáo Hoàng và

đồng thời vị Đại chương ấn của Đại học, thường là Giám Mục cũng là tổng đại diện của Giáo Phận Rôma. Cũng giống như những đại học Giáo Hoàng khác, Đại Học Giáo Hoàng Latêranô có đầy đủ các phân khoa: Thần học, triết học, kinh thánh, giáo luật, mục vụ...Hiện tại, Đại học này rất thu hút sinh viên các nước nhờ có học viện Gioan Phaolô II chuyên về hôn nhân gia đình. Phần khác, số sinh viên khá đông cũng nhờ có khoa dân luật của Ý.

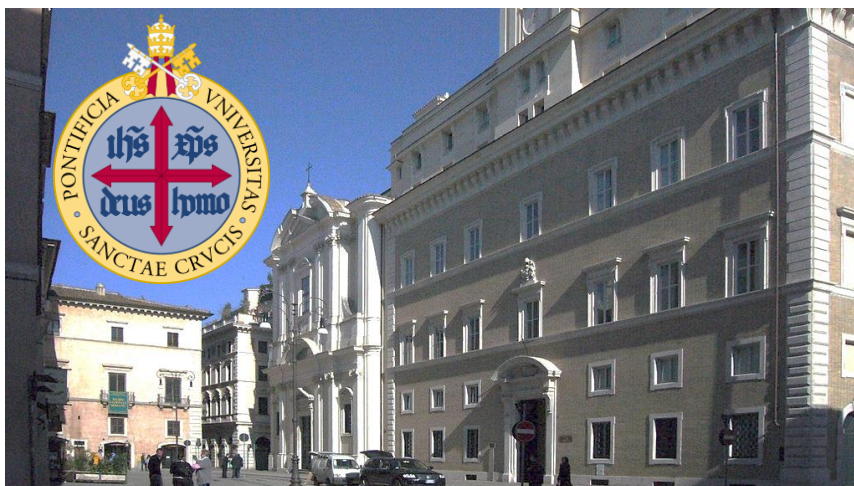
4/ Đại học Giáo Hoàng Salesian - The Salesian Pontifical University

Đại học Giáo Hoàng Salesian được bộ Giáo dục Công Giáo cho thiết lập ngày 3.5.1940 với tên gọi: “Pontificio Ateneo Salesiano” (con đường mang tên Ateno) Sau này cũng có thêm tên gọi là: “Pontificia Studiorum Universitas Salesiana” - Những tên gọi này có chút ít khác nhau, tuy nhiên tất cả sau cùng được hiểu là Đại Học Giáo Hoàng Salesian hay The Salesian Pontifical University như tự sắc Magisterium vitae của Đức Thánh cha Phaolô VI ban hành ngày 24.5.1973

Đại học Giáo Hoàng Salesian, ngoài những phân khoa triết học, thần học, giáo luật...còn có những phân khoa đặc biệt như: Phân khoa giáo dục, phân khoa văn chương cổ Kitô giáo và phân khoa xã hội học khoa học truyền thông....

5/ Đại học Giáo Hoàng Thánh Giá - The Pontifical University of the Holy Cross - (Latin: *Pontificia Universitas Sanctae Crucis* and Italian: *Pontificia Università della Santa Croce*)

Là Đại Học Công Giáo trực thuộc toà Thánh từ đầu, nhưng đến năm 1984 được trao cho “The Prelature of the Holy Cross and Opus Dei” tạm dịch: Giám Chức Thánh Giá và tổ chức Opus Dei (Công Việc của Chúa). Mục đích của Đại Học Giáo Hoàng Thánh Giá là phục vụ sứ mệnh truyền giáo cho toàn thế giới qua việc nghiên cứu và tạo thành những khoa học Công giáo.

Đại học Giáo Hoàng Thánh Giá rất mở rộng đón nhận tất cả sinh viên, không những linh mục, tu sĩ mà còn cho cả giáo dân. Hiện tại Đại Học có đầy đủ các phân khoa triết học thần học, giáo luật và đặc biệt có học viện chuyên môn về Xã Hội truyền thông. Số sinh viên đông trên 1000.

6/ Đại học Giáo Hoàng Thánh Tôma Aquinô - The Pontifical University of Saint Thomas Aquinas (PUST), và cũng được biết với tên gọi đơn giản là **Angelicum** để tỏ lòng ngưỡng mộ thánh bổn mạng là tiến sĩ Angelicus mà các trường phái quen dùng để gọi Thánh Tôma aquinô từ thế kỷ thứ 15.

Tiền thân lâu đời của đại học Giáo Hoàng Angelicum là một trường Công Giáo đã có từ thế kỷ thứ 13....Dần dà qua chiều dài lịch sử với truyền thống giáo dục đặc biệt về triết học, trường Công Giáo này đổi dần tên gọi cho phù hợp với việc mở rộng giáo dục. Người ta thấy các tên theo thời gian: Collegium Divi Thomae (1577–1580);

Collegium Divi Thomae de Urbe (1580–1906); Pontificium Institutum Internationale Angelicum (1926–1942)... và rồi Pontificium Athenaeum Internationale Angelicum (1942–1963) và Angelicum như hiện nay.

Đại học có tiếng lâu đời này được quý linh mục dòng Đa Minh đảm trách. Nó có đầy đủ các phân khoa thần học, triết học, Giáo Luật và nhất là Kinh Thánh. Đại Học rất hãnh diện vì Đức Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II đã nguyên là sinh viên Karol Wojtyła tốt nghiệp tiến sĩ thần học ở đây năm 1948.

7/ **Đại học Giáo Hoàng Urbano VIII - The Pontifical Urban University**

Thường được gọi đơn giản là **Urbaniana**, chữ cuối của tên gọi bằng tiếng Latinh “Pontificia Universitas Urbaniana” và tiếng Ý “Pontificia Università Urbaniana”. Đây là một Đại Học Giáo Hoàng lâu đời, được thiết lập từ năm 1627, trực thuộc toà thánh Vatican. Tuy nhiên được xử dụng như một đại học dành riêng cho các nước truyền giáo theo phương châm **EUNTES DOCEDE** – hãy đi và rao giảng (Matt. 28:19) Nên Đại học được Bộ Truyền Giáo điều hành cho công việc truyền giáo

trên khắp thế giới, đặc biệt ở các nước Phi Châu và Á Châu.

Đại học có đầy đủ các phân khoa thần học, triết học, Kinh Thánh, Giáo Luật... để nâng cao trình độ cho các giáo sĩ ở các nước truyền giáo. Như đã nói, không phải hoàn toàn nhưng đa số linh mục, tu sĩ sinh viên từ Việt Nam phân nhiều học ở Đại Học Giáo Hoàng này.

Những Học Viện Giáo Hoàng ở Roma.....the Pontifical Colleges in Rome

Tên chung cho tất cả học viện là “Học viện Roma” (The Roman Colleges). Những học viện Roma này cách chung được phân thành hai loại: (1) Học viện Giáo Hoàng đào tạo (Vocational Pontifical colleges) và (2) Học viện Giáo Hoàng thuộc các miền (Regional Pontifical colleges)

Học viện Giáo Hoàng đào tạo là các chủng viện hay các trường chuyên môn của Giáo Hội Công Giáo. Những học viện này không quen thuộc với chúng ta mấy. Tuy nhiên những học viện thuộc các miền tương đối gần gũi hơn. Có 25 học viện Giáo Hoàng thuộc các nước, như Mỹ, Pháp, Canada, Mexico, Phi luật Tân, Ai nhĩ Lan, Ba Lan....

Những học viện này nguyên là những trường để cho sinh viên các nước lưu ngụ ăn ở và học hành. Cách đây nhiều năm, những sinh viên trước khi vào các Đại Học Giáo Hoàng thì thường được các học viện chuẩn bị về ngôn ngữ tiếng Ý hay những lớp căn bản về triết học, thần học... để tránh ngỡ ngàng khi

vào các trường Đại Học Giáo Hoàng.

Ngày nay những học viện này không còn làm nhiệm vụ này... nhưng chỉ còn là nơi ăn ở học hành cho các linh mục, tu sĩ sinh viên của các nước. Mới nghe, chúng ta nghĩ ngay đến một nội trú cho sinh viên học sinh.... Cũng có phần đúng... tuy nhiên đầy đủ hơn và tốt hơn là phải có sinh hoạt đạo đức chu đáo, có điều hành ít nhất là bởi một linh mục viện trưởng và cũng

có những sinh hoạt mục vụ tối thiểu nào đó...

Có tới 25 học viện của các nước. Có những học viện rất lớn như học viện Giáo Hoàng của Bắc Mỹ, có sức chứa 250 sinh viên, có phòng riêng cá nhân, hay học viện Giáo Hoàng của Mexicô có sức chứa 150 sinh viên...Chỉ xin trưng dẫn hình ảnh của hai học viện: Học viện Thánh Phaolô dưới đây, thuộc Bộ Truyền Giáo, có rất nhiều sinh viên linh mục Việt Nam và Học Viện Canada, có tôi, linh mục Canada, gốc Việt.

Làm tôi xét mình.....

Nhìn thấy những Đại Học Giáo Hoàng ở Rôma và được đi học ở đây, tôi thấy hơi tiếc nuối cho tuổi trẻ mình đã qua:

1/ Hoàn cảnh đất nước một phần, nhưng thiếu sót nơi bản thân nhiều hơn. Đó là chuyện học hành và tận dụng mọi hoàn cảnh để trau dồi kiến thức. Những năm sau biến cố 1975, nói thật cả năm tôi không đọc được một quyển sách hay viết được một bài suy niệm hay một bài văn cho có ý nghĩa. Thời giờ, sức lực và sự bén nhạy của tuổi trẻ được sử dụng quá nhiều cho việc sinh sống và làm việc thể xác. Uống quá! Tiếc quá! Bây giờ mới thấy mình dốt quá!

2/ Thường khi học hỏi hay trau dồi kiến thức, tôi chỉ biết suy nghĩ nông cạn là: Học hành cực nhọc như thế này có ích gì hay không? Bao nhiêu người không học hành cũng ăn no mặc ấm kia mà! Học hành không chỉ để kiếm cơm, nhưng để mình thành hữu ích cho bản thân và cho người khác. Hàng trăm anh em cựu chủng sinh GĐTQ biết tìm một lối thoát cho đời mình sau biến cố năm 1975. Nhờ vào nhiều yếu tố, nhưng có một yếu tố làm cho họ quyết định là vì họ có học.... không cao, nhưng chút ít kiến thức đủ cho họ thấy cái lợi và bất lợi cho tương lai đời mình trước biến cố quan trọng.

